

**Насоки за държавите членки
относно процедурата по медиация
на ЕОТ**

АВГУСТ 2022 Г.

Съдържание

Въведение.....	3
Какви са основните принципи на медиацията пред ЕОТ?	4
Какви са основните характеристики на процедурата по медиация на ЕОТ?	4
Започване на медиация пред ЕОТ.....	6
Кои спорове могат да бъдат предмет на медиация пред ЕОТ?	6
Как се инициират случаи за медиация?	6
Кой може да поиска медиация от ЕОТ?	6
Как дадена държава членка може да поиска медиация от ЕОТ?	7
Кога даден спор е допустим за медиация?.....	8
Какво се случва, ако ЕОТ потвърди, че по отношение на даден спор е допустима процедура по медиация?	8
Как протича първият етап от процедурата по медиация?.....	9
Резултат А: Държавите членки постигат съгласие по необвързващо становище .	10
Резултат Б: Държавите членки не постигат съгласие по необвързващо становище	10
Как протича вторият етап от процедурата по медиация?	11
Резултат А: Държавите членки постигат съгласие по необвързващо становище .	13
Резултат Б: Държавите членки не постигат съгласие по необвързващо становище	13
Какво се случва след приключване на медиацията?.....	13
Могат ли държавите членки да взаимодействат с Административната комисия?.....	13
Могат ли държавите членки да се оттеглят от процедурата по медиация?	14
Образци и формуляри	15
Искане за медиация от държава(и) членка(и) до ЕОТ	15
Подробна декларация от държавата (ите) членка (и) до ЕОТ	17
Уведомление от ЕОТ до държавата(ите) членка(и) за информиране на държавата(ите) членка(и) за началото на първия етап.....	20
Отговор на уведомлението за началото на първия етап предстои да започне от държавата(ите) членка(и) до ЕОТ	22
Съобщение относно структурата, стила и правилата на медиацията от медиатора/председателя до ЕОТ	24
Уведомление от ЕОТ до държавите членки за информиране на държавите членки за началото на втория етап	25
Искане за препращане на въпроса, свързан със социалната сигурност, до АК от държава(и) членка(и) до ЕОТ	27

Въведение

Трудовата мобилност и трансграничното движение в ЕС водят до комбинираното прилагане на сложното законодателство на ЕС относно трудовата мобилност и координацията на системите за социална сигурност с националното право в областта на заетостта и социалната сигурност и административните правила на поне две държави членки. Националните представителни органи и правоприлагащите агенции може да имат различни гледни точки при прилагането или изпълнението на действащото законодателство в трансгранични ситуации, включващи предприятия и работници. Съответното законодателство на ЕС изисква административно сътрудничество и обмен на информация между хиляди институции в областта на заетостта и социалната сигурност в целия ЕС, което създава ситуации на взаимозависимост и зависимост от публични органи от други държави членки, за да се осигурят решения за сложни индивидуални случаи. В този контекст може да възникнат **недоразумения и разногласия между държавите членки относно прилагането на достиженията на правото на ЕС в областта на трудовата мобилност и координацията на системите за социална сигурност**. Въпреки че двустранният диалог между държавите членки продължава да бъде най-прекият начин за разрешаване на такива предизвикателства и противоречащи гледни точки, двустранният обмен може невинаги да доведе до ефективни резултати и споровете между държавите членки може да останат неразрешени.

За да се преодолеят различията между държавите членки, които не могат да бъдат изгладени чрез диалог, беше създаден **специален механизъм за медиация** под егидата на **Европейския орган по труда** (наричан по-долу „ЕОТ“), който предоставя на държавите членки рационализиран механизъм за разрешаване на техните спорове в рамките на определен срок и с необходимата професионална и логистична подкрепа. Въпреки че функцията и ролята на ЕОТ в областта на медиацията са установени в регламента за неговото създаване¹, подробните условия и процедури на целия процес на медиация са определени в процедурния правилник². Беше прието и споразумение за сътрудничество между ЕОТ и Административната комисия за координация на системите за социална сигурност, за да се регулира взаимодействието между двата органа, когато споровете засягат изцяло или частично въпроси, свързани с координацията на системите за социална сигурност.

Процесът на медиация пред ЕОТ се разглежда в два последователни етапа на медиация с участието на един медиатор (първи етап от процедурата по медиация) или на Съвета по медиация (втори етап от процедурата по медиация). Медиацията в крайна сметка предвижда приемането на необвързващо становище, към което държавите членки се придържат в духа на лоялно административно сътрудничество и добросъвестност.

Настоящите **насоки за държавите членки относно процедурата по медиация на ЕОТ** описват стъпките и най-важните етапи на процедурата по медиация и разглеждат

---

¹ Мандатът на ЕОТ е представен в член 1, параграф 4 от учредителния Регламент (ЕС) 2019/1149, достъпен на адрес: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32019R1149>.

² Решение 17/2021 на управителния съвет на ЕОТ от 10 ноември 2021 г., достъпно на адрес: https://www.ela.europa.eu/sites/default/files/2022-02/Decision%2017_2021%20ROPM_EN.pdf.

някои ключови въпроси, които могат да възникнат за държавите членки при обмислянето на медиация. Той съдържа и връзки към съответните образци на документите, които държавите членки трябва да използват при участие в медиация. Настоящите насоки допълват **общите насоки и работни процеси относно процедурата по медиация на ЕОТ**, в които подробно са определени всички работни процеси, свързани с медиацията на ЕОТ, и са включени всички съответни образци за целите на комуникацията и административните проверки.

Какви са основните принципи на медиацията пред ЕОТ?

Медиацията пред ЕОТ е извънсъдебен и безплатен механизъм за разрешаване на спорове, насочен към разрешаване на спорове между държавите членки относно прилагането и/или изпълнението на законодателството на ЕС в областта на трудовата мобилност и координацията на системите за социална сигурност. Тя представлява доброволен процес, в който държавите членки се включват по свой избор. Държавите членки, които са страни по конкретен спор, запазват ръководната си позиция във всеки един момент от процеса, докато ЕОТ чрез секретариата по медиация на ЕОТ³ улеснява процеса и предоставя професионално съдействие и логистична подкрепа. Самата медиация се основава на **принципите на безпристрастност, поверителност и гъвкавост** и има за цел приемането на взаимно приемливо решение, което държавите членки са съгласни да приложат.

Какви са основните характеристики на процедурата по медиация на ЕОТ?

Процедурата по медиация се състои от **два възможни последователни етапа**, всеки от които по принцип подлежи на индикативните срокове, определени в процедурния правилник. Първият етап от процедурата по медиация се координира от **един медиатор**, избран от държавите членки от [списъка на назначените медиатори](#). Когато държавите членки не постигнат споразумение в края на първия етап от процедурата по медиация, те могат да решат да преминат към втория етап от процедурата по медиация, който се провежда пред комисия или пред целия **Съвет по медиация**, съставен от експерти, назначени от управителния съвет на ЕОТ ([списък с експерти на Съвета по медиация](#)). В този случай изборът на състава на комисията (или на целия Съвет по медиация) не се извършва от участващите държави членки, а от председателя на Съвета по медиация, който отговаря за координирането на втория етап от медиацията.

Медиаторът или председателят на Съвета за медиация може да прилага различни подходи и стилове в началото на процеса на медиация, като в хода на процеса подходът и стилът могат да се променят в зависимост от действителния контекст и развитието на съответната медиация.

Могат да се прилагат различни подходи и медиаторът или председателят на Съвета по медиация и държавите членки решават кой е най-подходящият подход за организиране на процедурата по медиация. Участващите държави членки обаче могат да бъдат уверени от факта, че медиаторът или председателят на Съвета по медиация ще ги ръководят при избора на подход, в зависимост от техния опит и с оглед на ситуацията

---

³ Секретариатът по медиация е част от Отдела за подпомагане на сътрудничеството на ЕОТ

по конкретния случай. Предлагат се два основни възможни подхода на медиация, докато на практика медиацията често се превръща във вариант, като се вземат предвид и двата подхода на медиация:

- **стандартната медиация**
- **ръководената медиация**
- **комбинация от тях**

Стандартната медиация	Ръководената медиация
<p>Основни моменти: Три сесии: Прием, договаряне, приключване.</p> <p>Основно предимство: Процесът е много линеен и позволява на медиатора да насочва страните, като се превръща в посредник.</p> <p>Основен риск: Медиаторът може да открие безизходни ситуации и фактори, които възпрепятстват постигането на споразумение на доста късен етап от процеса (вероятно по време на преговорната сесия). Това може да доведе до ненужни забавяния.</p>	<p>Основни моменти: Три сесии: Прием (много задълбочен), преговори, приключване.</p> <p>Основно предимство: Приемната сесия е много задълбочена; медиаторът позволява на страните да обсъдят подхода, който желаят да следват, и ги приканва да планират процеса. Акцентът е поставен върху разбирането от самото начало защо страните не са били в състояние да уредят спора и въз основа на това да се разработи диагноза, която след това да се използва, за да се предложи по-структурирана преговорна сесия. Това може да доведе до постоянна икономия на време.</p> <p>Основен риск: Тъй като участващите държави членки може да не бъдат убедени веднага да си сътрудничат по ясен и прозрачен начин, съвместното определяне на процеса може да отнеме повече време.</p>

По време на процеса на медиация чрез участието на **експерти с консултативна функция** на държавите членки могат да бъдат предоставени на разположение **професионални експертни познания** в областта на трудовата мобилност в ЕС и координацията на системите за социална сигурност. Целта на медиацията е да се постигне споразумение между държавите членки относно (необвързващо) становище. В това становище се вземат предвид достиженията на правото на ЕС и други тълкувателни документи, предоставени от специализирани органи, оправомощени от правото на Съюза, и се съдържат препоръки и/или конкретни решения за разрешаване на спора⁴. След постигането на споразумение държавите членки се ангажират да приложат взаимноприемливото решение в рамките на договорения срок и да докладват

⁴ Член 17 от Процедурния правилник за медиацията на Европейския орган по труда.

за неговото изпълнение в рамките на три месеца от приемането на посоченото взаимноприемливо решение.

Започване на медиация пред ЕОТ

Когато се разглежда възможността за медиация пред ЕОТ, винаги трябва да са спазени две предварителни условия:

- (1) Държавите членки са опитали да разрешат въпроса чрез пряк контакт и двустранен диалог;
- (2) Държавите членки са съгласни да участват в процеса на медиация пред ЕОТ.

Кои спорове могат да бъдат предмет на медиация пред ЕОТ?

Обхватът на медиацията включва всички области, които попадат в обхвата на отговорността на ЕОТ⁵, а именно командироването на работници, координацията на системите за социална сигурност, свободното движение на работници и социалното законодателство, свързано с международния автомобилен транспорт. В случай че даден спор се отнася изцяло или отчасти до въпроси, свързани със социалната сигурност, Административната комисия ще бъде информирана от ЕОТ в съответствие със Споразумението за сътрудничество между АК и ЕОТ⁶.

Как се инициират случаи за медиация?

Процедурата по медиация може да започне по три различни начина:

- (1) Искане от една (или повече) държави членки, които участват в спор;
- (2) Препращане от мрежата СОЛВИТ;
- (3) По инициатива на ЕОТ.

Обичайната ситуация е тази, при която **държавите членки поемат инициативата да поискат от ЕЛА медиация по спор, в който участват**. Една от държавите членки, участнички в спора, може да поиска медиация (в който случай ЕОТ ще поиска съгласието на другите държави членки, участнички в спора), но държавите членки могат също така съвместно или едновременно да подадат искане за медиация пред ЕОТ.

Кой може да поиска медиация от ЕОТ?

По принцип всяка национална публична институция или орган, която има правомощия в областта на заетостта и социалната сигурност в трансгранични ситуации в ЕС, може да подаде искане за медиация пред ЕОТ, когато има противоречащи мнения и/или неразрешен спор с национална публична институция или орган от друга държава членка относно прилагането на съответните достижения на правото на ЕС в областта

---

⁵ Мандатът на ЕОТ е представен в член 1, параграф 4 от учредителния Регламент (ЕС) 2019/1149, достъпен на адрес: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32019R1149>.

⁶ С Решение 18/2021 беше одобрено споразумението за сътрудничество между АК и ЕОТ на 22 декември 2021 г. Споразумението влезе в сила на 1 юни 2022 г. и е достъпно на следния адрес: <https://www.ela.europa.eu/sites/default/files/2022-03/ELA-AC-signed-agreement.pdf>.

на труда и социалната сигурност. Докато **обикновено водещото министерство, отговарящо за заетостта и/или социалната сигурност, подава искането за медиация от името на съответната държава членка**, решението дали и кои други публични институции или органи са компетентни да подадат искане за медиация до ЕОТ се взима от държавите членки. Такива национални публични институции или органи могат да бъдат (1) институции за социална сигурност (2) агенции по заетостта, (3) служби за инспекция или (4) други публични агенции.

Как дадена държава членка може да поиска медиация от ЕОТ?

Искането може да се отправи с формуляра „[Искане за медиация](#)“, който трябва да бъде попълнен и подписан от упълномощения представител на националната публична институция, която се обръща към ЕОТ за медиация. Всяка държава членка, която желае да поиска медиация, допълва и изпраща искане за медиация до ЕОТ. Искането за медиация трябва се изпраща по електронна поща до функционалната пощенска кутия на секретариата по медиация на ЕОТ (mediation@ela.europa.eu). Подаването по електронен път на надлежно подписано искане за медиация е достатъчно и не е необходимо да се изпращат по пощата версии на хартиен носител. Секретариатът по медиация на ЕОТ регистрира входящите искания във вътрешната система за регистрация. Датата на регистрация се счита за дата на подаване на съответното искане.

Заедно с искането за медиация, но **не по-късно от 15 работни дни** от датата на подаване на съответните искания за медиация, държавите членки трябва да представят подробна декларация, като използват формуляра „[Подробна декларация](#)“. В подробната декларация държавите членки описват обхвата и подробностите по спора или противоречащите гледни точки. Подробната декларация следва да включва цялата необходима информация, която позволява на ЕОТ да провери чрез проверката за допустимост дали случаят може да бъде отнесен за медиация.

! Отправилата искането държава членка трябва да гарантира, че всички **лични данни** на физическите лица и/или предприятията, участващи в (основния) спор между държавите членки, са **анонимизирани**⁷

В случаите, когато не всички държави членки, участващи в конкретен спор, са поискали медиация, ЕОТ гарантира, че всички останали държави членки, участващи в спора, са информирани за искането(ята) за медиация, получено(и) от държавата(и) членка(и), подала(и) искането(ята). Освен това ЕОТ ще попита дали останалите държави членки са съгласни с медиацията или не и, ако това е така, ще поиска от тях да представят своите подробни декларации. Освен това ЕОТ има възможност да поиска от държавите членки да предоставят допълнителна информация, необходима за пълното разбиране на спора⁸.

⁷ Член 5, параграф 2 от Процедурния правилник за медиацията.

⁸ Това искане се отправя от ЕОТ чрез „[Искане за допълнителна информация](#)“, на което държавите членки могат да отговорят с „[Отговор на искането за допълнителна информация](#)“.

Кога даден спор е допустим за медиация?

Когато бъдат получени всички искания за медиация, подробни декларации и отговори с допълнителни разяснения от съответните държави членки, участващи в спора, ЕОТ ще извърши **проверка за допустимост** на документите по случая. Датата на получаване на последната подробна декларация е датата на регистрацията във вътрешната система за регистрация на ЕОТ.

Проверката за допустимост има за цел преди всичко да провери дали няма пречки за започване на (първия етап от) процедурата по медиация по отношение на:

- доброволното решение на страните за медиация на ЕОТ като подходящо средство за разрешаване на техните спорове;
- естеството и материалния обхват на спора като попадащ в обхвата на мандата на ЕОТ;
- наличие на съдебно производство във връзка със същия предмет на спора;
- евентуална необходимост от информиране на Административната комисия.

Какво се случва, ако ЕОТ потвърди, че по отношение на даден спор е допустима процедура по медиация?

Проверката за допустимост, извършена от секретариата по медиация на ЕОТ, в крайна сметка може да доведе до официалното **започване на първия етап от процедурата по медиация**. Държавите членки ще получат от ЕОТ [„Уведомление относно началото на първия етап на медиацията“](#), чрез което държавите членки се приканват да:

- (1) Изберат медиатор от [списъка с назначени медиатори](#) в рамките на **10 работни дни**.
- (2) Потвърдят или определят национален представител за първия етап от медиацията.

С [„Писмо в отговор на уведомлението относно началото на първия етап от медиацията“](#) държавите членки потвърждават желанието си да участват в медиацията и избора си на медиатор.

Държавите членки имат различни начини за избор на медиатор и в своя отговор могат да посочат:

- своя избор на един или повече медиатори от списъка на назначените медиатори;
- своето съгласие с всички медиатори от списъка на назначените медиатори;
- своето несъгласие с един или повече от предложените медиатори от списъка на назначените медиатори.

Държавите членки се насърчават да определят медиатор от списъка на назначените медиатори чрез пряк двустранен контакт с цел постигане на общо споразумение.

В случай че държавите членки се споразумеят за медиатор, ЕОТ официално ще назначи избрания медиатор. В обратния случай ЕОТ ще поеме инициативата и ще

предложи на държавите членки медиатор от списъка на назначените медиатори, с чийто избор държавите членки трябва да се съгласят.

От датата на официалното назначаване на медиатора от ЕОТ започва да тече ориентиран срок от **45 работни дни**, в рамките на който ще бъде осъществен първият етап от медиацията с цел постигане на общо споразумение по спора.

! Държавите членки ще определят един национален представител, който ще бъде основното звено за контакт от името на съответната държава членка по време на медиацията. Националният представител може да бъде променян по всяко време от държавите членки чрез уведомление до ЕОТ и не е задължително това лице да бъде представителят, който е отправил искане за медиация до ЕОТ.

Държавите членки решават сами кои институции (и техните представители) ще участват в медиацията като част от тяхната делегация. В някои случаи държавите членки включват националните социални партньори в своите делегации по време на медиацията.

Как протича първият етап от процедурата по медиация?

Първият етап от процедурата по медиация по същество има за цел да се преодолеят различията във вижданията на страните относно прилагането на съответните достижения на правото на ЕС в областта на трудовата мобилност в конкретен случай, с подкрепата на един медиатор, избран по общо съгласие на държавите членки. Медиаторът улеснява процеса с цел съгласуване на противоречащите гледни точки на участващите държави членки, което в крайна сметка може да доведе до взаимноприемливо решение.

Първият етап от медиацията по принцип се очаква да продължи не повече от 5 месеца. По време на процедурата по медиация обаче процедурата може да бъде спряна или да се стигне до предсрочно приключване.⁹ Освен това по време на медиацията може да е необходимо ЕОТ да се свърже с АК, за да разгледа въпроси, свързани с координацията на системите за социална сигурност¹⁰.

Назначеният медиатор се консултира с държавите членки, за да избере най-подходящия подход за медиация. Медиаторът ръководи процеса на медиация по отношение на определянето на дневния ред, избора на езика на комуникация и планирането на (физически и/или онлайн) срещи и обмен между държавите членки. С настоящото медиаторът се подпомага от секретариата по медиация на ЕОТ за административната и логистичната подкрепа, включително услугите за устен превод. Медиаторът активно включва и се консултира с държавите членки от началото на процеса и през цялото време до изготвянето на окончателния доклад и необвързващото становище.

---

⁹ Различните хипотези, които могат да доведат до спиране или предсрочно прекратяване, са описани в [Общите насоки и работни процеси относно процедурата по медиация на ЕОТ](#)

¹⁰ Във всички случаи, когато е необходимо да се включи АК, следва да се проведат консултации и да се приложат съответните [Насоки за работния процес за взаимодействие между АК и ЕОТ](#).

След като медиаторът вземе решение относно най-подходящия подход за организиране на производството (независимо дали е стандартен или ръководен, или комбинация от двете), **медиаторът се насърчава да изготви писмено договореното с държавите членки, тъй като това е основата, на която страните се ангажират за по-нататъшните стъпки, включително времевата рамка и съответните ангажименти.**

Наличен е образец за [„Съобщение относно структурата на медиацията“](#) за конкретните случаи на медиация. Медиаторът обаче решава сам дали да го използва или не и може да избере да използва различен модел. Важно е държавите членки и всички участници в процеса да разполагат с писмена рамка и график за първия етап от медиацията.

! **Ускорена медиация**

Държавите членки, които са страни по спора, могат съвместно с медиатора да се споразумеят по време на първия етап от медиацията за по-кратки срокове от предвидените в работните договорености, при условие че може да се запази качеството на процедурата и на необвързващото становище.

Първият етап от процедурата по медиация по принцип приключва в момента, в който изтече **стандартният 45-дневен период**¹¹. Последната процедурна стъпка варира в зависимост от резултата от медиацията.

Резултат А: Държавите членки постигат съгласие по необвързващо становище

Ако страните **постигнат съгласие по необвързващо становище в рамките на срока от 45 работни дни**, предвиден за първия етап на медиацията, медиаторът ще насочи страните към края на процеса. В този случай медиаторът изготвя **окончателен фактологичен доклад, включително необвързващото становище**, който се изпраща на държавите членки и на ЕОТ за коментари и обратна информация. Държавите членки могат да **предоставят обратна информация в срок от 15 работни дни**, считано от датата на изпращане на проекта на фактологичния доклад и необвързващото становище. ЕОТ проверява дали приетото необвързващо становище е в съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на трудовата мобилност.

Резултат Б: Държавите членки не постигат съгласие по необвързващо становище

Ако, от друга страна, държавите членки **не са постигнали съгласие по необвързващо становище в срок от 45 работни дни**, те могат да решат да **удължат първия етап от медиацията с допълнителни 15 работни дни**¹² или да **прекратят първия етап от медиацията**. Ако след удължаването с 15 работни дни не бъде постигнато съгласие,

---

¹¹ Без да се обмисля евентуално временно спиране или удължаване на процедурата по медиация.

¹² В този случай медиаторът информира ЕОТ за удължаването чрез [„Уведомление за удължаване на етапа на медиацията“](#).

първият етап ще приключи. Медиаторът винаги изготвя окончателния фактологичен доклад относно медиацията и нейния процес.

След приключването на първия етап от медиацията държавите членки все още могат да постигнат съгласие относно продължаването с втория етап на медиация пред Съвета по медиация¹³.

Как протича вторият етап от процедурата по медиация?

Целта на втория етап от процедурата по медиация е да се даде **допълнителна възможност на държавите членки да разрешат спора си**, ако по време на първия етап от процедурата по медиация не бъде намерено решение и следователно не бъде постигнато съгласие по необвързващо становище.

Докато по време на първия етап от медиацията процесът се координира от един медиатор, **медиацията по време на втория етап се провежда пред Съвета по медиация (или комисия)**, който се състои от експерти от държавите членки, различни от държавите, които са страни по спора. Председателят на Съвета за медиация играе активна роля по време на втория етап от процедурата по медиация.¹⁴ Освен това се определя докладчик, който отговаря за изготвянето на фактологичния доклад и необвързващото становище, като взема предвид всички мнения на членовете на Съвета по медиация или на комисията.

Вторият етап от процедурата по медиация може да бъде започнат от ЕОТ само чрез **„Уведомление за информиране на държавите членки за началото на втория етап на медиация“**, ако едновременно са изпълнени следните две условия:

- По време на първия етап от медиацията не е намерено решение и държавите членки, които са страни по спора, не са постигнали съгласие по необвързващо становище.
- Всички държави членки, които са страни по спора, са съгласни да продължат процеса и да започнат втория етап от процедурата по медиация¹⁵.

Вторият етап от медиацията по принцип се очаква да продължи не повече от 5 месеца. По време на процедурата по медиация обаче процедурата може да бъде спряна или да се стигне до предсрочно приключване¹⁶. Освен това и по време на този втори етап от медиацията може да е необходимо ЕОТ да взаимодейства с АК, за да се решат въпроси, свързани с координацията на системите за социална сигурност¹⁷.

---

¹³ В този случай съгласието на държавите членки се заявява със **„Съгласие за започване на втория етап от медиацията“**.

¹⁴ Член 8, параграф 5 от ПД за преглед на различните функции на председателя по време на втория етап на медиацията.

¹⁵ В този случай съгласието се формализира с документа, подписан от държавите членки с подкрепата на медиатора по време на първия етап от медиацията (**„Съгласие за започване на втория етап от медиацията“**).

¹⁶ Различните хипотези, които могат да доведат до спиране или предсрочно прекратяване, са описани в **Общите насоки и работни процеси относно процедурата по медиация на ЕОТ**

¹⁷ Във всички случаи, когато е необходимо да се включи АК, следва да се проведат консултации и да се приложат съответните **„Насоки за работния процес за взаимодействие между АК и ЕОТ“**.

Председателят на Съвета за медиация ще се консултира с държавите членки относно предпочитания подход на медиацията и ще ги ръководи при избора на най-добрия. Председателят ще се свърже с националния представител на държавите членки, които са страни по спора, относно подхода и планирането на процеса на медиация. Въз основа на консултацията председателят решава кой е най-подходящият подход, който да се приложи по време на втория етап от медиацията.

Основните подходи към медиацията са подобни на описаните за първия етап от процедурата по медиация, като **основната** (организационна) **разлика е, че на втория етап при планирането трябва да се вземе предвид наличието на всички експерти от групата на съдебните заседатели или Съвета по медиация, които са били определени за медиатор по време на втория етап от медиацията.**

След като председателят избере най-подходящия подход (между стандартната и ръководената процедура по медиация), той/тя се насърчава да изложи постигнатите договорености със страните в [„Съобщение относно структурата на медиацията“](#).

По време на двата етапа на медиацията държавите членки могат да разчитат на услугите и механизмите за подкрепа, предоставяни от ЕОТ:

- Участие на обучени медиатори;
- Участие на експерти в Съвета по медиация с голямо ноу-хау в техническите области на трудовата мобилност в ЕС;
- Възможност да се разчита на (допълнителни) експерти с консултативна функция;
- Функционален секретариат по медиация с обучен персонал;
- Напълно оборудвано място и зала с кабинни за устен превод в централата на ЕОТ в Братислава;
- Наличие на устни преводачи с опит в областта;

Ускорена медиация

Държавите членки, които са страни по спора, могат съвместно с председателя на Съвета по медиация да се споразумеят за по-кратки срокове от предвидените в работните договорености за втория етап на медиацията, при условие че качеството на процедурата и на необвързващото становище може да бъде запазено.

Вторият етап от процедурата по медиация по принцип приключва с изтичането на стандартния 45-дневен срок (считано от датата на назначаване на Съвета по медиация или на комисията)¹⁸. Окончателните процедурни стъпки варират в зависимост от резултата от медиацията.

---

¹⁸ Без да се обмислят евентуални временни спирания на процедурата по медиация.

Резултат А: Държавите членки постигат съгласие по необвързващо становище

Когато държавите членки, които са страни по спора, постигнат съгласие по необвързващо становище в срок от 45 работни дни, председателят ще насочи страните към края на процеса на медиация.

В този случай докладчикът изготвя окончателен фактологичен доклад, включително необвързващото становище, който се изпраща на секретариата за медиация на ЕОТ и на държавите членки за коментари и обратна информация. Държавите членки могат да предоставят обратна информация в срок от 15 работни дни, считано от датата на изпращане на проекта на фактологичния доклад и необвързващото становище. ЕОТ проверява дали приетото необвързващо становище е в съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на трудовата мобилност.

Резултат Б: Държавите членки не постигат съгласие по необвързващо становище

Ако, от друга страна, държавите членки не постигнат съгласие по необвързващо становище в рамките на срока от 45 работни дни, държавите членки могат да вземат решение за:

- Удължаване на втория етап от процедурата по медиация с допълнителни 15 работни дни¹⁹;
- Окончателно приключване на процедурата по медиация.

И при двата варианта докладчикът винаги ще изготвя окончателния фактически доклад от втория етап на процедурата по медиация.

Какво се случва след приключване на медиацията?

След приключване на процеса на медиация и постигане на взаимноприемливо решение от държавите членки, т.е. в края на първия или втория етап от процедурата по медиация, от държавите членки се изисква да докладват за напредъка по изпълнението в срок от три месеца²⁰.

Могат ли държавите членки да взаимодействат с Административната комисия?

Държавите членки, участващи в спора, могат да вземат решение за препращане на частта от спора, свързана с координацията на системите за социална сигурност (ако има такава), към Административната комисия на всеки етап от процеса на медиация.

В този случай секретариатът по медиация ще получи [„Искане за препращане на въпроса относно социалната сигурност към АК“](#) от всички държави членки за

---

¹⁹ В този случай медиаторът информира ЕОТ за удължаването чрез [„Уведомление за удължаване на етапа на медиация“](#)

²⁰ Член 20 от Процедурния правилник за медиацията на Европейския орган по труда

препращане на частта от спора, свързана с координацията на системите за социална сигурност, към Административната комисия на датата на това искане.

След получаване на искането секретариатът за медиация на ЕОТ уведомява участващите държави членки за приключването на процеса на медиация в неговата цялост или само за частта, свързана със социалното осигуряване, която понастоящем се отнася до Административната комисия.

Могат ли държавите членки да се оттеглят от процедурата по медиация?

В хода на цялата процедура медиацията пред ЕОТ остава доброволен процес, в който държавите членки решават да участват. Това означава, че те могат по всяко време на производството (първи или втори етап от процедурата по медиация) да решат да се оттеглят²¹ от производството или да поискат временното му спиране при определени обстоятелства, например започването на съдебно производство по предмета на спора²².

---

²¹ Член 18, параграф 2, буква г) от Процедурния правилник за медиацията на Европейския орган по труда: „С писмено искане от една или повече държави членки, които са страни по спора, във всеки един от етапите на процедурата по медиация, на датата на това искане“.

²² Член 18, параграф 3, буква а) от Процедурния правилник за медиацията на Европейския орган по труда: „С писмено искане от една или повече държави членки, които са страни по спора, във всеки един от етапите на процедурата по медиация, в което се посочва, че съдебното производство е открито след започването на процедурата по медиация“

Образци и формуляри

Искане за медиация от държава(и) членка(и) до ЕОТ

Искане за медиация
<p style="text-align: right;"><i>[Г-н/г-жа въведете името на адресата]</i></p> <p>Изпълнителен директор/началник на Отдела за подпомагане на сътрудничеството</p> <p style="text-align: right;">Европейски орган по труда: Landererova 12 81109 Братислава, Словакия mediation@ela.europa.eu</p>
<p>Относно: Искане за медиация</p> <p>Реф. №: <i>[Посочете референтния номер]</i></p> <p>[На вниманието на/Уважаеми господине/Уважаема госпожо],</p> <p>Долуподписаният [име и фамилия], в качеството си на [посочете Вашата роля], от името на [име на държавата членка], на [_____] ден от месеца [_____], година [____], с настоящото отправям искане към Европейския орган по труда (наричан по-долу „ЕОТ“) за медиация по конкретен случай на прилагане на правото на Съюза, попадащ в обхвата на член 1, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2019/1149.</p> <p>Спорът включва следните държави членки/участници:</p> <p>☐ Държава членка № 1 <i>[Посочете: име, национален представител (ако е известен), информация за връзка].</i></p> <p>☐ Държава членка № 2 <i>[Посочете: име, национален представител (ако е известен), информация за връзка].</i></p> <p>☐ Държава членка № 3 <i>[Посочете: име, национален представител (ако е известен), информация за връзка].</i></p> <p>Декларирам, че доколкото ми е известно, горепосочените държави членки/участници в спора, за който се иска медиация:</p> <p>☐ са запознати с искането за медиация пред ЕОТ и [са предоставили/не са предоставили своето съгласие] с него;</p> <p>☐ Не са запознати с искането за медиация пред ЕОТ.</p> <p>Има ли други участници, свързани с отделния случай?</p> <p>☐ Социални партньори — организации <i>[Посочете: име, национален представител (ако е известен), информация за връзка].</i></p> <p>☐ Други публични институции/агенции <i>[Посочете: име, национален представител (ако е известен), информация за връзка].</i></p>

Други заинтересовани страни [Посочете: име, национален представител (ако е известен), информация за връзка].

Опишете накратко спора и причините, поради които искате медиация по спора (не е необходимо да попълвате това поле в случай че изпратите подробната декларация заедно с настоящото искане).

Напишете отговора си тук

Долуподписаният(ата) е наясно, че настоящото искане ще бъде разгледано в съответствие с процедурния правилник за медиацията на Европейския орган по труда и в съответствие с графика и условията за това.

Потвърждавам, че:

Към настоящото искане е приложена подробна декларация.

Към настоящото искане не е приложена подробна декларация*.

*Имайте предвид, че в случай че не е приложена подробна декларация, отправящата искането страна разполага с 15 дни от изпращането на настоящото искане, за да я представи в съответствие с член 14, параграф 2 от Процедурния правилник за медиацията на Европейския орган по труда.

Посочете по-долу информацията за връзка с националния представител (ако е известен)

Име и фамилия

Длъжност

Организация/институция/субект

Електронна поща

Телефонен номер

Име и фамилия _____

Организация/субект/отдел _____

Длъжност _____

Място и дата на подпис _____

Подпис _____

Документи, приложени към искането за медиация: Подробна декларация (документ № II)

Подробна декларация от държавата (ите) членка (и) до ЕОТ

Подробна декларация	
<i>[Г-н/г-жа въведете име и фамилия на адресата]</i>	
Изпълнителен директор/началник на Отдела за подпомагане на сътрудничеството	
Европейски орган по труда:	
Landererova 12	
81109 Братислава, Словакия	
mediation@ela.europa.eu	
Относно: Подробна декларация от [посочете името на държавата членка]	
Реф. №: <i>[Посочете референтния номер]</i>	
[На вниманието на/Уважаеми господине/Уважаема госпожо],	
Във връзка с искането за медиация, изпратено до Европейския орган по труда (наричан по-долу „ЕОТ“), от [_____] ден от месеца [_____] , година [_____] , долуподписаният, в качеството си на <i>[Посочете Вашата роля]</i> , от името на <i>[име на държавата членка]</i> , на [_____] ден от месеца [_____] , година [_____] , представя подробна декларация в съответствие с членове 9 и 14 от Процедурния правилник за медиацията на Европейския орган по труда.	
1) Посочете другата(ите) участваща(и) държава(и) членка(и).	
<i>Напишете отговора си тук:</i>	
2) Опишете естеството и времевото развитие на спора, включително основните спорни въпроси.	
<i>Напишете отговора си тук:</i>	
3) Посочете кои публични институции във Вашата държава членка са пряко засегнати от темата.	
<i>Напишете отговора си тук:</i>	
4) Посочете кои публични институции в другата(ите) държава(и) членка(и) са пряко засегнати от темата.	
<i>Напишете отговора си тук:</i>	

5) Посочете дали има (или не) висящо или текущо съдебно производство по въпроса.	
Напишете отговора си тук:	
6) Опишете дали, ако спорът се отнася до координацията на системите за социална сигурност, някоя от страните някога е препратила случая до Административната комисия за координация на системите за социална сигурност.	
Ако отговорът е „да“, представете подробности, дата и съответни документи заедно с настоящото искане (доколкото това е възможно и при надлежно зачитане на поверителността).	
Напишете отговора си тук:	
Спорът засяга ли съответното европейско законодателство в рамките на мандата на ЕОТ? (член 1, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2019/1149)?	
Командироване на работници ☐ ДА ☐ НЕ	Директива 96/71/ЕО Директива 2014/67/ЕС
Допълнителни наблюдения:	
Координация на системите за социална сигурност ☐ ДА ☐ НЕ	Регламент (ЕИО) 1408/71 Регламент (ЕИО) 574/72 Регламент (ЕО) 859/2003 Регламент (ЕО) 883/2004 Регламент (ЕО) 987/2009 Регламент (ЕО) 1231/2010
Допълнителни наблюдения:	
Свободно движение на работници ☐ ДА ☐ НЕ	Регламент (ЕС) № 492/2011 Директива 2014/54/ЕС Регламент (ЕС) 2016/589
Допълнителни наблюдения:	

Социално законодателство в автомобилния транспорт ☐ ДА ☐ НЕ	Регламент (ЕО) 561/2006 Директива 2006/22/ЕО Регламент (ЕО) 1071/2009
Допълнителни наблюдения:	

1) Опишете всички усилия, обмен и резултата от предишни контакти и диалог за разрешаване на спора.

Напишете отговора си тук

2) Постигнато ли е съгласие между всички страни спорът да бъде препратен за медиация пред ЕОТ?

ДА

НЕ

НЕ СЪМ СИГУРЕН/А

Списък на приложените документи в подкрепа на подробната декларация

Посочете приложените по-долу документи:

-

Име и фамилия _____

Организация/субект/отдел _____

Длъжност _____

Място и дата на подпис _____

Подпис _____

Уведомление от ЕОТ до държавата(ите) членка(и) за информиране на държавата(ите) членка(и) за началото на първия етап

Уведомление	
Начало на първия етап от медиацията	
	<i>[Г-н/г-жа въведете име и фамилия на адресата]</i>
	<i>[Организация/субект/отдел]</i>
	<i>[Адрес]</i>
	<i>[Град]</i>
	<i>[Пощенски код]</i>
	<i>[Ел. поща]</i>
Относно: Уведомление за началото на първия етап от медиацията, случай № [____]	
Реф. №: <i>[Посочете референтния номер]</i>	
[На вниманието на/Уважаеми господине/Уважаема госпожо],	
С настоящото Европейският орган по труда (наричан по-долу „ЕОТ“) информира	
[Държава членка № 1], представлявана от [име на национален представител № 1], и	
[Държава членка № 2], представлявана от [име на национален представител № 2]	
че предстои да започне първият етап от процедура по медиация № [____].	
В това уведомление се посочва началото на първия етап от медиацията. Държавите членки разполагат с 45 работни дни за медиация по спора, считано от деня на назначаване на медиатора от ЕОТ.	
Поради това с настоящото ЕОТ призовава [държава членка № 1] и [държава членка №2] да:	
☐ постигнат съгласие <i>в рамките на 10 работни дни</i> от започването на първия етап от медиацията (т.е. от получаването на настоящото уведомление) относно медиатор, който може да посредничи по спора;	
☐ Назначат/потвърдят национален представител, който ще проследи процедурата по медиация от началото до края.	

ЕОТ приканва държавите членки да отговорят чрез „**Отговор на уведомлението**“, приложен към настоящия документ, с горепосочената информация *в рамките на 10 работни дни*, за да може да бъде назначен избраният от страните медиатор.

В случай че страните не могат да намерят медиатор, който отговаря на нуждите и на двете страни, ЕОТ, в съответствие с член 19, параграф 5 от Процедурния правилник за медиацията на ЕОТ, избира медиатора, който счита за подходящ.

Към настоящото уведомително писмо държавите членки, които са страни по този процес на медиация, ще намерят списък с медиатори, от които е възможно да се избере един медиатор.

Име и фамилия _____

Организация/субект/отдел _____

Длъжност _____

Място и дата на подпис _____

Подпис _____

Документи, приложени към уведомлението:

- **Отговор на уведомлението за началото на първия етап от медиацията (док. № XIV)**
- **Списък на медиаторите, които са на разположение за спора и са избрани от ЕОТ.**

Отговор на уведомлението за началото на първия етап предстои да започне от държавата(ите) членка(и) до ЕОТ

Писмо за отговор на уведомлението, че: Първият етап на медиацията предстои да започне	
<i>[Г-н/г-жа въведете име и фамилия на адресата]</i>	
Изпълнителен директор/началник на Отдела за подпомагане на сътрудничеството	
Европейски орган по труда:	
Landererova 12	
81109 Братислава, Словакия	
mediation@ela.europa.eu	
Относно: Писмо в отговор на уведомлението за началото на първия етап от медиацията	
Реф. №: <i>[Посочете референтния номер]</i>	
[На вниманието на/Уважаеми господине/Уважаема госпожо],	
Във връзка с уведомлението за началото на първия етап от медиацията, изпратено от Европейския орган по труда (наричан по-долу „ЕОТ“), на [_____] ден от месец [_____] , година [_____] , долуподписаният <i>[посочете Вашето име и фамилия]</i> , в качеството си на <i>[посочете вашата длъжност]</i> , от името на <i>[име на държавата членка]</i> , с настоящото потвърждава получаването на уведомлението на [_____] ден от месец [_____] , година [_____] .	
Долуподписаният изрично се съгласява с започването на първия етап от медиацията.	
Подпишете се тук:	
Долуподписаният одобрява посочените по-долу медиатори за исканата процедура по медиацията.	
Напишете името и фамилията на предпочитания(ите) медиатор(и) тук:	
Долуподписаният <i>[потвърждава/назначава]</i> г-н/г-жа <i>[име и фамилия на национален представител]</i> като национален представител от името на <i>[име на държавата членка]</i> .	
Подпишете се тук:	
Име и фамилия _____	
Организация/субект/отдел _____	
Длъжност _____	

Място и дата на подпис _____

Подпис _____

Съобщение относено структурата, стила и правилата на медиацията от медиатора/председателя до ЕОТ

Съобщение относено подхода на медиация

[Г-н/г-жа въведете името на адресата]

Изпълнителен директор/началник на Отдела за подпомагане на сътрудничеството

Европейски орган по труда:

Landererova 12

81109 Братислава, Словакия

mediation@ela.europa.eu

Относно: Съобщение относено структурата на медиацията по случай № [__]

Реф. №: [Посочете референтния номер]

[На вниманието на/Уважаеми господине/Уважаема госпожо],

Аз, долуподписаният [име и фамилия], в качеството си на [медиатор/председател] за процедура по медиация №[____], с настоящото уведомявам Европейския орган по труда (наричан по-долу „ЕОТ“), че след преглед на получените материали, консултация със страните и пълна оценка на спора, предлагам избор на следния подход:

Посочете дали предлагате:

- Стандартна процедура по медиация
- Ръководена процедура по медиация
- Друга процедура (посочете в полето по-долу).

Представете допълнителни подробности за вашия избор:

Избройте всички елементи, свързани с техническата организация, за които бихте искали да информирате ЕОТ преди стартирането на:

- първия етап от медиацията
  - втория етап от медиацията
- (напр. график, заседания и др.)

Име и фамилия _____

Организация/субект/отдел _____

Длъжност _____

Място и дата на подпис _____

Подпис _____

Уведомление от ЕОТ до държавите членки за информиране на държавите членки за началото на втория етап

**Уведомление
Начало на втория етап**

[Г-н/г-жа въведете име и фамилия на адресата]

[Организация/субект/отдел]

[Адрес]

[Град]

[Пощенски код]

[Ел. поща]

Относно: Уведомление за началото на втория етап на медиацията, случай № [___]

Реф. №: [Посочете референтния номер]

[На вниманието на/Уважаеми господине/Уважаема госпожо],

Европейския орган по труда (наричан по-долу „ЕОТ“),

информира

[Държава членка № 1], представлявана от [име на националния представител № 1], и

[Държава членка № 2], представляван от [име на националния представител № 2]

че предстои да започне вторият етап от процедура по медиация № [___].

Държавите членки разполагат с 45 работни дни за медиация по спора, считано от деня на назначаване на Съвета по медиация или една от експертните му групи от ЕОТ.

С настоящото ЕОТ уведомява [държава членка № 1] и [държава членка № 2], че в съответствие с член 16, параграф 3 от Процедурния правилник за медиацията ЕОТ изпраща следните документи на председателя на Съвета за медиация [г-н/г-жа име и фамилия]:

- 1) окончателния фактологичен доклад, изготвен от медиатора след първия етап;
- 2) подробните декларации на държавата членка;
- 3) [ако е приложимо] всякаква друга съответна допълнителна информация и/или разяснения във връзка с първия етап на медиацията, представени от държавите членки, които са страни по спора.

Приложено към настоящото писмо Ви изпращаме подписаното писмо за съгласие от [държава членка № 1] [държава членка 1] и [държава членка № 2], с което се съгласяват продължаването на първия етап от медиацията с втори етап и потвърждават:

липсата на необвързващо становище в края на първия етап.

съгласието на всички участващи държави членки (вж. „Съгласие за започване на втори етап от медиацията“).

Име и фамилия _____

Организация/субект/отдел _____

Длъжност _____

Място и дата на подпис _____

Подпис _____

Документи, приложени към уведомлението:

- Съгласие за започване на втори етап на медиация (подписано) (док. № XXIII)

Искане за препращане на въпроса, свързан със социалната сигурност, до АК от държава(и) членка(и) до ЕОТ

Искане за отнасяне на спора до АК

[На вниманието на/Уважаеми господине/Уважаема госпожо],

[държава членка № 1], представлявана от [име на национален представител № 1],

(и

[държава членка № 2], представлявана от [име на национален представител № 2])

информира(т)

Европейския орган по труда (наричан по-долу „ЕОТ“),

че процедура по медиация № [____], стартирана на [____] ден от месец [____], година [____],

засяга въпроси, свързани с координацията на системите за социална сигурност, и поради това следва да бъде препратена до Административната комисия (наричана по-долу „АК“) (в съответствие с член 11, параграф 2 от Процедурния правилник за медиацията на Европейския орган по труда).

Опишете въпросите, свързани с координацията на системите за социална сигурност, установени в спора.

Напишете отговора си тук:

Поради това горепосочената(ите) държава(и) членка(и) иска(т) от ЕОТ да препрати въпроса за координацията на системите за социална сигурност, свързан с процедура по медиация № [____] към АК в съответствие с член 9, параграф 1 от Споразумението за сътрудничество между АК и ЕОТ.

С настоящото отправящата(ите) искането държава(и) членка(и) приема(т), че ЕОТ ще изпрати подробната(и) й(им) декларация(и) на Административната комисия, за да може АК правилно да оцени въпроса в съответствие с член 7, параграф 1 от Споразумението за сътрудничество между АК и ЕОТ.

Име и фамилия _____

Организация/субект/отдел _____

Длъжност _____

Място и дата на подпис _____

Подпис _____